

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Cirkulärnr: 24:38
Diariernr: SKR2024/01347
Handläggare: Åsa Högberg
Ämnesord: Ekonomi
Avdelning: Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Sektionen för ekonomisk analys
Extern medverkan: Extern medverkan
Datum: 2024-08-22
Mottagare:
Rubrik: Aktuell Ekonomi, Planeringsförutsättningar för åren 2024–2027
Ersätter: Ers. nummer
Bilagor: ”Prognosunderlag Reg 2024–2031 till cirkulär 24:38”, finns på nedanstående webbsida:
<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/prognoserplaneringbudget/prognosunderlagregioner.1402.html>
”Prognosunderlag K 2024–2031 till cirkulär 24:38”, finns på nedanstående webbsida:
<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/prognoserplaneringbudget/prognosunderlagkommuner.1356.html>

Sammanfattning

I cirkulär 24:38, Aktuell Ekonomi för regioner och kommuner, presenterar vi budgetförutsättningar för regioner och kommuner för åren 2024–2027.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Aktuell Ekonomi 24:38

Avdelningen för ekonomi och styrning
Åsa Högberg

Regioner
Kommuner
Ekonomidirektörer
Budgetchefer
Finanschefer
Redovisningschefer
Ekonomer

Planeringsförutsättningar för åren 2024–2027

för regioner och kommuner

I Aktuell Ekonomi presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Ny pensionsprognos
- Preliminärt beskattningsutfall 2023, augusti
- Löne- och prisförändringar för regioner
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex
- Nya instruktioner till modellen Skatter och bidrag

Jämfört med den prognos vi presenterade i april i Aktuell Ekonomi 24:27 visar nu prognosen för skatteunderlaget en högre ackumulerad utveckling fram till 2027. Jämfört med tidigare prognos har skatteunderlaget 2023 reviderats ned, med anledning av preliminära utfall från Skatteverket. 2024 ser vi nu en starkare utveckling av skatteunderlaget vilket hänger ihop med ny information kring arbetsmarknad och lönesummor gällande första halvåret. I grunden står sig den kvalitativa bedömning av konjunkturläget som gjordes i april. En högre efterfrågan (BNP) framöver, främst 2025 och 2026, gör att skatteunderlaget tar fart 2025 och framåt och ökar i linje med det historiska genomsnittet under prognosperioden sammantaget.

Innehåll

Sverige går in i en konjunkturåterhämtning	3
Revideringar av den makroekonomiska prognosen.....	3
Återhämtning av reala skatteunderlaget inleds 2025	4
Förändring jämfört med SKR:s aprilprognos	5
Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos.....	6
Disponering av resultatutjämningsreserven.....	6
Gemensam information för regioner och kommuner	7
Pensionskostnaderna toppar i år	7
Regioner.....	8
Ingen förändring i arbetsgivaravgifter och PO för 2024 eller i preliminärt PO för 2025	8
Preliminärt beskattningsutfall augusti	9
Slutavräkningar 2023–2024 för regioner	10
Regleringsbidrag/–avgift	10
Löne- och prisförändringar för regioner	11
Regionvisa beräkningar av skatter och bidrag 2024–2031	13
Uppdatering av modellen Skatter och bidrag	13
Kommuner	15
Ingen förändring i arbetsgivaravgifter och PO för 2024 eller i preliminärt PO för 2025	15
Preliminärt beskattningsutfall augusti	16
Slutavräkningar 2023–2024 för kommuner	16
Regleringsbidrag/–avgift	17
Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex	17
Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2024–2031	19
Uppdatering av modellen Skatter och bidrag	19
Information om tidpunkter under 2024.....	20
Bilagor:	20

Sverige går in i en konjunkturåterhämtning

- Inflationen vid målet, Sverige går i tåten för räntesänkningar.
- Konjunkturåterhämtningen är i sikte, men den blir långsam.
- Skatteunderlaget ökar svagt i år, men växlar upp nästa år.

Utfall och framåtblickande ekonomiska indikatorer visar att botten på den svenska lågkonjunkturen har nåtts och att en återhämtning ligger framför oss. Inflationen är på tydlig tillbakagång, penningpolitiska lättnader både realiserar och förväntas med räntesänkningar på bred front, i Sverige och internationellt. Detta ger en skjuts uppåt för svensk konjunktur, till en början främst drivet av hushållens konsumtion men successivt även genom ökad export. En allt starkare konjunktur smittar av sig på arbetsmarknaden, men med eftersläpning efter att produktiviteten först kommer att stärkas. Därefter ökar antalet arbetade timmar, först via ökad medelarbetstid och sedan via ökad sysselsättning. Först då, i slutet av 2025, påbörjas en nedgång av arbetslösheten.

Prognosen sammanfattas i tabellen nedan. För en mer utförlig beskrivning av den samhällsekonomiska prognosen, se MakroNytt 2/2024.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
BNP, kalenderkorrigerad	0,1	0,7	2,7	2,6	2,0
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,4	0,0	1,4	1,5	1,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,2	8,2	7,9	7,7
Befolkning, 15–74 år	0,5	0,1	0,3	0,4	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	5,3	4,0	4,9	5,1	4,6
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	3,8	3,2	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	4,0	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	6,0	1,9	1,7	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,9	0,6	1,7	2,1
Inflation, KPI, juni	9,3	2,6	0,5	1,8	2,1
Prisbasbelopp, tusental kronor	52,5	57,3	58,8	59,1	60,1
Styrränta, värde vid årets slut, procent	4,00	3,00	2,25	2,25	2,30

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Revideringar av den makroekonomiska prognosen

Översynen av nationalräkenskaperna har påverkat historiska utfall i tabell 2 och 3. BNP är svagt uppreviderad 2024, men under ytan ser vi något svagare hushållskonsumtion, lagerinvesteringar och nettoexport men högre investeringar som kompenserar mer än så. Denna upprevidering vägs upp av en nedrevidering 2025. Att BNP-utvecklingen 2026 och 2027 är något upp-

reviderad hänger ihop med att vi bedömer den potentiella BNP-nivån vara något högre än i tidigare bedömningar. Ny information tyder på en starkare arbetsmarknad. Antal sysselsatta, arbetade timmar och lönesummor var första halvåret något bättre än förväntat. Därmed är arbetslösheten nedreviderad alla år. För befolkningen har vi en ny prognos från SCB.

Tabell 2. Revideringar av makroekonomiska variabler

Procentenheter om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
BNP, kalenderkorrigerad	0,1	0,1	-0,1	0,2	0,2
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	-0,4	0,6	-0,1	0,0	0,0
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	0,0	-0,2	-0,4	-0,2	-0,1
Befolkning, 15–74 år	-0,1	-0,3	-0,3	-0,1	0,0
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	0,0	0,8	-0,1	0,0	0,2
Timlön, Nationalräkenskaperna	0,4	0,5	0,1	0,0	0,0
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Inflation, KPIF	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Inflation, KPI	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0
Inflation, KPI, juni	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Prisbasbeloppet, kronor, tusental	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2
Styrränta, värde vid årets slut, procent	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Återhämtning av reala skatteunderlaget inleds 2025

I år ökar skatteunderlaget svagt, med endast 3,5 procent innan det växlar upp nästa år. Som genomsnitt under perioden 2024–2027 beräknas skatteunderlaget öka med 4,1 procent per år, något lägre än den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2014–2023 (4,2 procent).

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	4,9	3,5	4,8	4,1	4,2
Regelförändringar*	0,2	-0,2	0,0	-0,3	0,0
Underliggande	4,8	3,7	4,7	4,4	4,2
Prisutveckling	6,5	4,4	-0,2	2,1	3,1
Realt skatteunderlag	-1,6	-0,7	4,9	2,3	1,1

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källa: Skatteverket och SKR.

Skatteunderlagets ökningstakt bromsas i år till följd av att antalet arbetade timmar i ekonomin är oförändrade sedan 2023. Detta utgör den viktigaste faktorn till nedgången för skatteunderlagstillväxten 2024 jämfört med

2023. Lönesumman ökar alltså särdeles svagt i år. En konjunkturuppgång 2025 och 2026 beräknas ge relativt hög BNP-tillväxt, vilket höjer antalet arbetade timmar. Detta är en huvudförklaring till uppväxlingen av skatteunderlagstillväxten 2025.

I år gynnas skatteunderlaget dock av en ovanligt stor ökning av pensionsinkomster, i likhet med 2023. Stora uppgångar av pensionerna dessa år förklaras framförallt av stora ökningar av prisbasbeloppet. Uppräkning av vissa skatteskalor och förstärkning av det förhöjda grundavdraget inverkar samtidigt negativt på skatteunderlaget i år. Till skillnad från ett positivt bidrag 2023 blir nettot av dessa effekter nära noll och bidrar till den svaga ökningen av skatteunderlaget totalt sett i år.

Att inflationen i år växlat ned rejält jämfört med föregående års höga inflationstakt medför långsammare ökningar av prisbasbeloppen 2025. En inflation som nästa år och framöver antas ligga nära 2 procent ger fortsatt måttliga uppgångar av prisbasbeloppen också efter 2025. Nedväxlingen av inflationen medför även att garantipensioner ökar långsammare och att skatteskalorna inte räknas upp lika snabbt (till exempel för grundavdraget).

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att kommunsektorns köpkraft åter beräknas öka framöver. De exceptionellt svaga åren 2023 och 2024, med ett skatteunderlag som i reala termer minskar, följs av en markant rekyl 2025. Då beräknas en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget. Förutom att priser stiger långsammare faller pensionskostnaderna 2025, en stor kontrast mot de stora uppgångarna föregående år. Den viktigaste faktorn är prisbasbeloppet och hur detta slår på värderingen av sektorns pensionsskuld. Detta ger generellt en positiv inverkan på kommuners och regioners resultat 2025. Även om det är en mycket ojämn profil mellan åren stiger det reala skatteunderlaget sammantaget med i genomsnitt 1,9 procent per år 2024–2027. Detta är ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt.

Förändring jämfört med SKR:s aprilprognos

Sammantaget visar aktuell prognos en ackumulerad ökning som är drygt 0,6 procentenheter högre för skatteunderlaget åren 2023–2027 jämfört med den prognos som publicerades i april 2024, Aktuell Ekonomi 24:27. Det första prelimära utfallet för 2023 är något lägre än den prognos som gjordes i april. Enligt Skatteverkets prognos kommer det definitiva utfallet att landa på 4,6 procent. Ojusterade preliminära utfall ligger på 5,2 procent och vi lägger till en korrigering för genomsnittliga skillnader för preliminära utfall i förhållande till definitiva utfall och landar på 4,9 procent för 2023. Då vi ser en något starkare arbetsmarknad och lönesummor första halvåret i år (enligt Skatteverkets data för arbetsgivardeklarationer) är prognosen för lönesumman helåret 2024 uppreviderad. Lönesummans ackumulerade bidrag till skatteunderlagets ökning fram till 2027 är 0,9 procentenheter högre än i föregående prognos. Ny information angående utfall och nya prognoser från Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan samt

revideringar av SKR:s inflationsprognos har lett till smärre upprevideringar av sociala ersättningar. Sammantaget har skatteunderlaget reviderats upp med 0,6 procentenheter fram till 2027.

Tabell 4. De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2022

Prognoser	2022	2023	2024	2025	2026	2027
SKR, aktuell	5,8	4,9	3,5	4,8	4,1	4,2
SKR, föregående	5,8	5,1	2,9	4,8	4,1	4,0
Regeringen, april*	5,8	4,5	3,7	4,7	5,0	5,1
ESV, juni	5,8	4,8	3,5	4,4	4,3	4,7
Ackumulerat						
SKR, aktuell	0,0	4,9	8,6	13,7	18,4	23,3
SKR, föregående	0,0	5,1	8,1	13,2	17,9	22,6
Regeringen, april*	0,0	4,5	8,4	13,5	19,1	25,2
ESV, juni	0,0	4,8	8,4	13,2	18,0	23,5

* Regeringens siffror visar prognosen från 2024 års vårproposition. Uppräkningsfaktorererna för 2023 och 2024 fastställdes i september 2023 i förordning 2023:551. För 2023 är faktorn 4,6 procent och 2024 är den 3,3 procent.

Källa: Ekonomistyrningsverket, regeringen och SKR.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

För perioden som helhet, till och med 2026, visar den prognos som regeringen presenterade i vårpropositionen 2024 en starkare ökning av skatteunderlaget än SKR:s nuvarande bedömning. SKR har mer information än vad regeringen hade i sin prognos vilket förklarar den högre prognosen för 2023 (vilken tar hänsyn till preliminära utfall). Regeringen har främst en starkare utveckling 2026 och 2027 vilket beror på högre sociala ersättningar.

För hela prognosperioden gör ESV en något starkare bedömning av skatteunderlagstillväxten än SKR. SKR har som sagt mer information för 2023, och dynamiken mellan olika år skiljer sig lite åt. SKR har starkare utveckling till och med 2025 och därefter har ESV en starkare utveckling. Den ackumulerade nivån är 0,2 procentenheter högre år 2027 i ESV:s prognos. Även ESV har högre sociala ersättningar de två sista åren. SKR utgår från Pensionsmyndighetens och Försäkringskassans senaste prognoser, som inte var tillgängliga för regeringen och ESV vid deras prognostillfällen.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Avsikten med regelverket är att uttag från RUR får ske för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur, för att tillfälligt kunna dämpa effekterna

och få tid till anpassning. Överordnat är dock alltid kravet på en god ekonomisk hushållning.

Reglerna för disponering ska framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige. Ett exempel på när RUR kan disponeras, hämtat från förarbetena till Kommunallagen (2017:725), är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2024, 2026 och 2027 (tabell 5). En annan förutsättning är att medlen från RUR används för att täcka ett negativt balanskravsresultat.

SKR:s sammantagna bedömning är att Sverige är inne i en lågkonjunktur som botten 2024. Kommunsektorn drabbas genom historiskt låg ökning av skatteunderlaget år 2024. Dessutom urholkas köpkraften varaktigt av den högre prisnivån. Den reala köpkraften faller 2023–2024.

Tabell 5. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

Utveckling	2023	2024	2025	2026	2027
Genomsnitt 10 år	4,4	4,5	4,5	4,5	4,5
Årlig ökning	4,8	3,7	4,7	4,4	4,2
Differens	0,4	-0,8	0,2	-0,1	-0,3

Källa: Skatteverket och SKR.

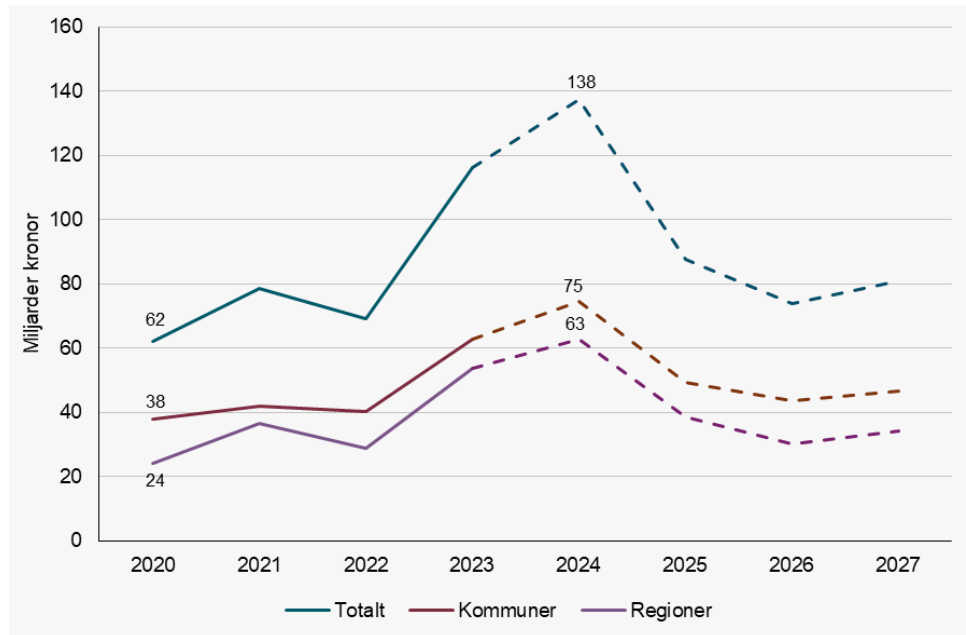
Gemensam information för regioner och kommuner

Pensionskostnaderna toppar i år

Kostnaderna för kommunernas och regionernas avtalspensioner har ökat dramatiskt på kort tid. Mellan 2022 och 2024 väntas pensionskostnaderna ha fördubblats och landa på cirka 138 miljarder kronor 2024. Det är den höga inflationen som främst ligger bakom kostnadsökningarna. Enligt prognosen minskar pensionskostnaderna rejält 2025 och 2026, vilket beror på att inflationen mattas av kraftigt.

Prognosen över pensionskostnaderna är i stora drag oförändrad jämfört med vår prognos från april. Den största förändringen är för 2026 då kostnaderna ökar med 3 miljarder kronor totalt jämfört med prognosen från april. År 2027 väntas kostnaderna istället minska med 1 miljard kronor. Prognosen över pensionskostnaderna är oförändrad för 2024 jämfört med prognosen från april och i det närmaste oförändrad för 2025. Förändringarna under prognosperioden beror på ändrade prisbasbelopp.

Diagram 1. Pensionskostnader totalt samt kommuner och regioner

Källa: SKR

Inflationen förklarar de höga pensionskostnaderna 2023 och 2024. Därefter sker en återgång till lägre nivå på pensionskostnaderna från 2025.

Regioner

Ingen förändring av arbetsgivaravgifter och PO

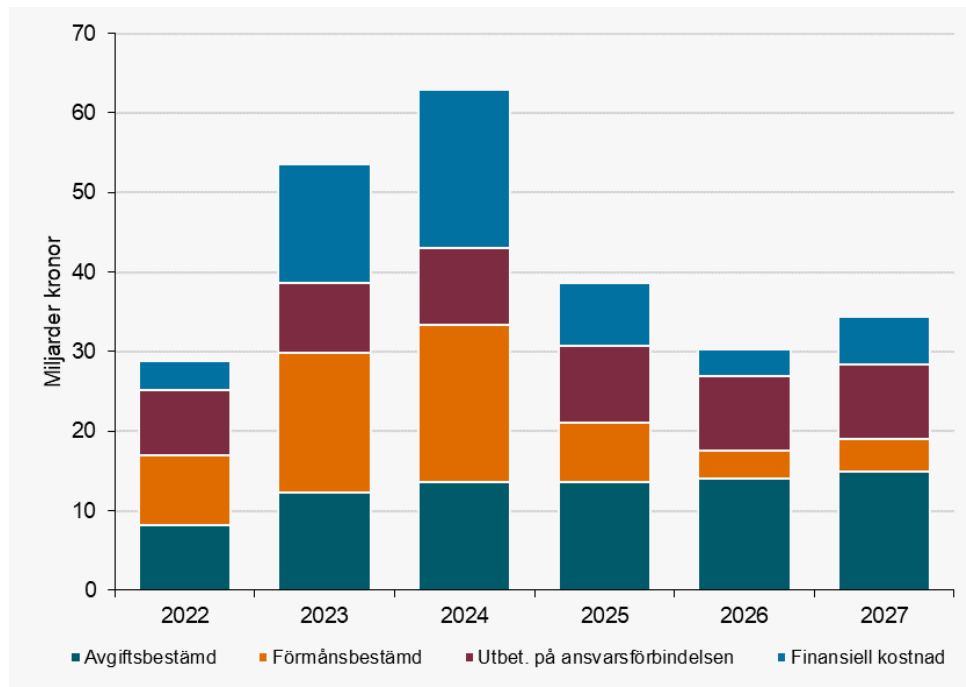
Nya beräkningar av regionernas pensionskostnader är i linje med de föreslagna PO avseende 2024 och preliminära PO för 2025, som gjordes i april (se cirkulär 24:27). För mer information rekommenderas vår webbplats om arbetsgivaravgifter och PO-pålägg.¹

Beräkningarna som SKR tar fram över pensionskostnader, som ligger till grund för rekommenderat PO, är ett genomsnitt för alla regioner. Pensionskostnaderna varierar däremot kraftigt i enskilda regioner. Det är därför angeläget att hänsyn tas till regionens egna prognosticerade kostnader.

¹ [Arbetsavgifter och PO](https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/arbetsgivaravgifterpopalaggpension/arbetsgivaravgifterpopalagg.1290.html)

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/arbetsgivaravgifterpopalaggpension/arbetsgivaravgifterpopalagg.1290.html>

Diagram 2. Prognos över pensionskostnader i regioner uppdelat på ingående delar, inkl. särskild löneskatt

Källa: SKR

Regionernas kostnader för pensionerna beräknas till 63 miljarder kronor 2024. Den förmånsbestämda delen och de finansiella kostnaderna står för större delen av ökningen från 2022. Resterande prognosår väntas kostnaderna minska kraftigt.

Preliminärt beskattningsutfall augusti

Skatteverket sammanställer från och med juni preliminära utfall över beskattningsbar inkomst för inkomståret 2023. I augusti kom Skatteverkets prognos nummer 5. Utfallet finns att hämta på Skatteverkets webbplats.²

Det finns stora variationer mellan regionerna i förändringen av den beskattningsbara inkomsten mellan augusti 2024 och december 2023, från 4,2 till 6,6 procents ökning.

Det preliminära utfallet bygger på 99 procent av deklARATIONERNA. Hur stor andel av deklARATIONERNA som granskats i respektive region finns på webbplatsen som hänvisas till ovan. Det slutliga beskattningsutfallet beräknas vara klart den 3 december.

² [Beskattningsutfall augusti](https://www7.skatteverket.se/portal/apier-och-oppna-data/utvecklarportalen/oppetdata/Beskattningsutfall%20f%C3%B6r%20inkomst%C3%A5r%202023) https://www7.skatteverket.se/portal/apier-och-oppna-data/utvecklarportalen/oppetdata/Beskattningsutfall%20f%C3%B6r%20inkomst%C3%A5r%202023

Slutavräkningar 2023–2024 för regioner

Slutavräkning 2023

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation RKR R2 In-
täkter, ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års
skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen
beräknas utifrån SKR:s skatteunderlagsprognos i december.

Regeringen fastställde uppräkningsfaktorerna för 2022 och 2023 till 4,8
procent respektive 4,7 procent i budgetpropositionen för år 2022. Slutligt
utfall för 2022 blev 5,8 procent.

Vår prognos i december 2023 visade på en ökning av skatteunderlaget med
5,3 procent för 2023. Rekommenderad uppbokning i bokslut 2023 var 459
kronor per invånare den 1.11.2022.

SKR:s prognos enligt detta cirkulär visar en uppräkning med 4,9 procent
för 2023 vilket innebär att prognosen för slutavräkningen 2023 beräknas till
369 kronor per invånare och därmed uppstår en negativ korrigeringspost på
-90 kronor per invånare den 1.11.2022.

Slutavräkning 2024

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2023 och 2024 uppgår till
4,6 procent respektive 3,3 procent. SKR:s prognos för slutavräkningen
2024 blir positiv och uppgår till 152 kronor per invånare den 1.11.2023.
Jämfört med vår prognos i april är det en förbättring med 138 kronor per
invånare.

Regleringsbidrag/–avgift

SKR har gjort en bedömning av regleringsposten i den kommunal-
ekonomiska utjämnningen för åren 2024 till 2027 (tabell 6 och 7). För-
ändringar sedan senaste bedömningen i Aktuell Ekonomi 24:27 beror på
vår senaste skatteunderlagsprognos.

Tabell 6. Prognos över regleringsbidrag/–avgift 2024 till 2027

Miljoner kronor

Regleringsbidrag/–avgift	2024	2025	2026	2027
Inkomstutjämnning, netto (+)	40 488	42 613	44 353	46 212
Strukturbidrag (+)	547	548	549	551
Summa inkomster för regionerna (1)	40 992	43 161	44 903	46 762
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	48 695	46 855	47 040	47 100
Differens → Regleringspost (2)–(1)	7 702	3 694	2 137	338

Källor: SCB och SKR.

Regleringspostens förändring gentemot föregående prognos beror på ny skatte-
underlagsprognos.

Tabell 7. Prognos över regleringsbidrag/–avgift 2024 till 2027

Kronor per invånare

Regleringsbidrag/–avgift	2024	2025	2026	2027
Inkomstutjämnning, netto (+)	3 835	4 026	4 181	4 346
Strukturbidrag (+)	52	52	52	52
Summa inkomster för regionerna (1)	3 883	4 078	4 233	4 398
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	4 612	4 427	4 434	4 430
Differens → Regleringspost (2)–(1)	730	349	201	32

Källor: SCB och SKR.

Regleringspostens förändring gentemot föregående prognos beror på ny skatteunderlagsprognos.

Löne- och prisförändringar för regioner

Prognosen är i stort oförändrad jämfört med prognosen i april.

Förbrukningspriserna har ökat historiskt mycket men i takt med att inflationstakten avtar normaliseras även priserna på förbrukningen.

Socialavgifterna uppvisar stora variationer vilket förklaras av stora svängningar i pensionskostnaderna. Den höga inflationstakten i ekonomin resulterade i ett högt prisbasbelopp för 2024 vilket betyder höga pensionskostnader även 2024. Nu minskar inflationstakten och prisbasbeloppet ökar i långsammare takt vilket leder till minskade pensionskostnader, men osäkerheten för den årliga utvecklingen för åren som följer är påtaglig. År 2025 ökar prisbasbeloppet med 2,6 procent.

Inflationen och den svaga kronan har påverkat läkemedelspriserna både 2023 och 2024. För åren som kommer antas läkemedelspriserna falla något, vilket är det normala. Notera att vi här endast räknar med rena prisförändringar på befintligt sortiment inklusive generika. Här ingår alltså effekterna av patentutgångar etc. Merkostnaden för nya läkemedel ingår inte i våra prismätningar. Att nya läkemedel ofta kostar mer antas spegla en förbättrad kvalitet och betraktas alltså inte som en prisförändring. Socialstyrelsen prognosticerar en fortsatt mycket snabb ökning av kostnaderna för läkemedel.

Tabell 8. Prognos för LPIK

Årlig procentuell förändring

LPIK	2023	2024	2025	2026	2027
LPIK inkl. läkemedel	7,9	3,9	-1,3	1,2	2,8
– Timlön	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
– Socialavgifter	24,4	7,0	-14,1	-3,3	4,6
– Läkemedel	3,3	1,7	-0,7	-0,7	-0,7
– Förbrukning	4,2	2,6	2,4	2,5	2,5
LPIK exkl. läkemedel	8,5	4,3	-1,4	1,6	3,3

Källa: SKR.

Hög inflation resulterade i stora öknings av pensionskostnaderna i regionerna 2023, men även 2024. Den höga inflationen pressade upp priserna på förbrukningen. Ökningstakten normaliseras under 2024. Efter 2024 antas läkemedelspriserna falla.

Pensionskostnaderna varierar mellan regionerna till följd av skillnader i personalstruktur. I tabell 9 har vi exkluderat PO-effekten.

Tabell 9. Prognos för LPIK exklusive PO-effekt

Årlig procentuell förändring

LPIK	2024	2025	2026	2027
LPIK exklusive priseffekt av -pensioner, inkl. läkemedel	3,3	2,6	2,5	2,5
– Timlön	3,8	3,5	3,3	3,3
– Socialavgifter	4,0	3,5	3,3	3,3
LPIK exklusive priseffekt av pensioner, exkl. läkemedel	3,5	3,2	3,0	3,1

Källa: SKR.

Notera att vi här publicerar både prisindex med kvalitetsjusterade löner för regioner (LPIK), som används i SKR:s egna beräkningar och analyser, och LPI. Det är endast sättet att beräkna löneförändringarna som skiljer de båda prisindexen åt. I LPIK ska varken förskjutningar i yrkessammansättning eller ålderssammansättning påverka lönepriset.

Tabell 10. Prognos för Landstingsprisindex, LPI

Årlig procentuell förändring

LPI	2024	2025	2026	2027
Landstingsprisindex inkl. läkemedel	4,3	-1,0	1,5	3,1
– Timlön	4,3	4,0	3,8	3,8
– Socialavgifter	7,6	-13,7	-2,8	5,1
Landstingsprisindex exklusive läkemedel	4,7	-1,1	1,9	3,7

Källa: SKR.

I beräkningen av lönepriset ingår förskjutningar i ålderssammansättning.

**Regionvisa beräkningar av skatter och bidrag
2024–2031**

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag Reg 2024–2031” på vår webbplats på nedanstående länk:

[Prognosunderlag regioner](#)

Genom att i Excel-filen skriva in den egna regionkoden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sin region.

I prognosunderlaget redovisas regionvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2024–2031. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns filer med specificering av generella och riktade statsbidrag. Av specificeringen av generella statsbidrag framgår vilka bidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och därmed i prognosunderlaget. Filerna återfinns via nedanstående länk:

[Statsbidrag](#)

Uppdatering av modellen Skatter och bidrag

För att uppdatera modellen ska den aktuella filen laddas hem och sparas. Ladda ned filen;

- Uppdateringsfil till cirkulär 24:38 från webbsidan

[Uppdateringstabell regioner³](#)

Följ sedan instruktionerna i filen eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

3

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/prognoserplaneringbudget/skatterbidragmodellverktyg/uppdateringstabellforregioner.1374.html>

Skillnader jämfört med förra beräkningen (Aktuell Ekonomi 24:27) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminärt beskattningsutfall 2023
- Ny pensionsprognos

Utbildning Utjämningsystemet och modellen Skatter och bidrag för regioner

För tillfället finns inga fastlagda tider för regionutbildningar. Om intresse finns kontakta Åsa Högberg på telefon 08-452 73 63 eller via mail asa.hogberg@skr.se.

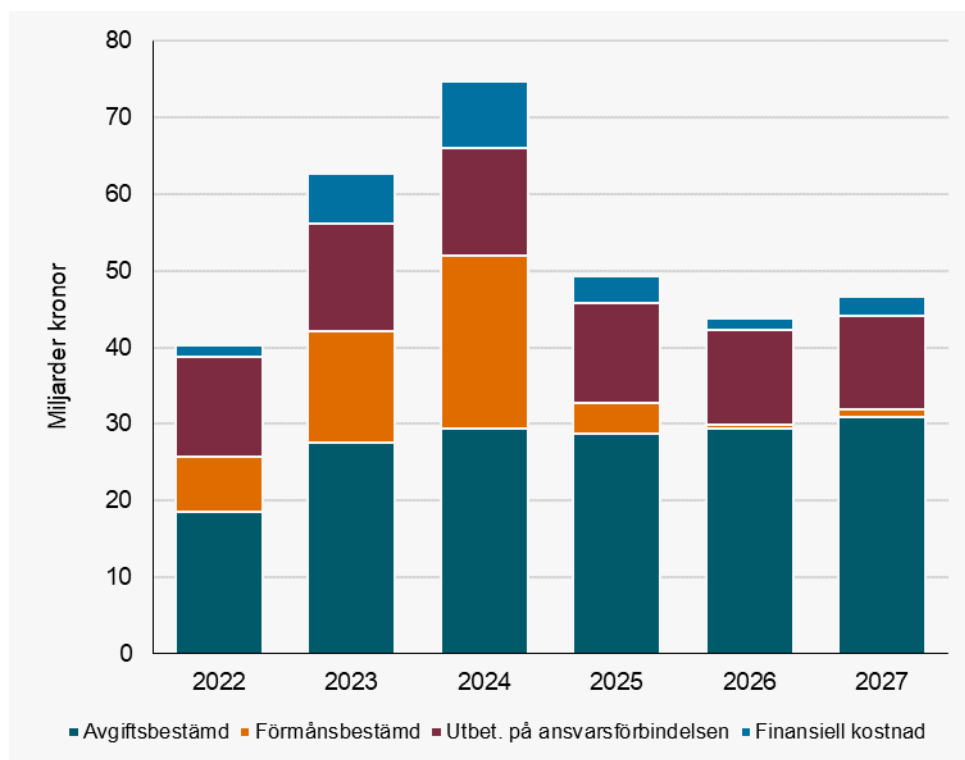
Kommuner

Ingen förändring av arbetsgivaravgifter och PO

Nya beräkningar av kommunernas pensionskostnader är i linje med de föreslagna PO avseende 2024 och preliminärt PO för 2025, som gjordes i april (se cirkulär 24:27). För mer information rekommenderas vår webbplats om arbetsgivaravgifter och PO-pålägg.⁴

Beräkningarna som SKR tar fram över pensionskostnader, som ligger till grund för rekommenderat PO, är ett genomsnitt för alla kommuner. Pensionskostnaderna varierar däremot kraftigt i enskilda kommuner. Det är därför angeläget att hänsyn tas till kommunens egna prognosticerade kostnader.

Diagram 3. Prognos över pensionskostnader i kommuner uppdelat på ingående delar, inkl. särskild löneskatt

Källa: SKR

Kommunernas kostnader för pensionerna beräknas till 75 miljarder kronor 2024. Den förmånsbestämda delen och de finansiella kostnaderna står för större delen av ökningen från 2022. Resterande prognosår väntas kostnaderna minska kraftigt.

⁴ [Arbetsavgifter och PO](https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/arbetsgivaravgifterpopalaggpension/arbetsgivaravgifterpopalagg.1290.html)

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/arbetsgivaravgifterpopalaggpension/arbetsgivaravgifterpopalagg.1290.html>

Preliminärt beskattningsutfall augusti

Skatteverket sammanställer från och med juni preliminära utfall över beskattningsbar inkomst för inkomståret 2023. I augusti kom Skatteverkets prognos nummer 5. Utfallet finns att hämta på Skatteverkets webbplats.⁵

Det finns stora variationer mellan kommunerna i förändringen av den beskattningsbara förvärvsinkomsten mellan augusti 2024 och december 2023. Den största ökningen uppgår till 7,5 procent och den minsta till 0,1 procent.

Det preliminära utfallet bygger på 99 procent av deklARATIONERNA. Hur stor andel av deklARATIONERNA som granskats i respektive kommun finns på webbplatsen som hänvisas till ovan. Det slutliga beskattningsutfallet beräknas vara klart den 3 december.

Slutavräkningar 2023–2024 för kommuner

Slutavräkning 2023

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation RKR R2 Intäkter, ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKR:s skatteunderlagsprognos i december.

Regeringen fastställde uppräkningsfaktorerna för 2022 och 2023 till 4,8 procent respektive 4,7 procent i budgetpropositionen för år 2022. Slutligt utfall för 2022 blev 5,8 procent.

Vår prognos i december 2023 visade på en ökning av skatteunderlaget med 5,3 procent för 2023. Med den bedömningen uppgick rekommenderad uppbokning i bokslut 2023 till 787 kronor per invånare den 1.11.2022.

SKR:s prognos enligt detta cirkulär visar en uppräkning med 4,9 procent för 2023 vilket innebär att prognosen för slutavräkningen 2023 beräknas till 618 kronor per invånare och därmed uppstår en negativ korrigeringspost på -169 kronor per invånare den 1.11.2022.

Slutavräkning 2024

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2023 och 2024 uppgår till 4,6 procent respektive 3,3 procent. SKR:s prognos för slutavräkningen 2024 blir positiv och uppgår till 265 kronor per invånare den 1.11.2023. Jämfört med vår prognos i april är det en förbättring med 245 kronor per invånare.

⁵ [Beskattningsutfall augusti](https://www7.skatteverket.se/portal/apier-och-oppna-data/utvecklarportalen/oppetdata/Beskattningsutfall%20f%C3%B6r%20inkomst%C3%A5r%202023) https://www7.skatteverket.se/portal/apier-och-oppna-data/utvecklarportalen/oppetdata/Beskattningsutfall%20f%C3%B6r%20inkomst%C3%A5r%202023

Regleringsbidrag/–avgift

SKR har gjort en bedömning av regleringsposten i den kommunalekonomiska utjämnningen för åren 2024 till 2027 (tabell 11 och 12). Förändringar sedan senaste bedömningen i Aktuell Ekonomi 24:27 beror på ny skatteunderlagsprognos.

Tabell 11. Prognos över regleringsbidrag/–avgift 2024 till 2027

Miljoner kronor

Regleringsbidrag/–avgift	2024	2025	2026	2027
Inkomstutjämnning, netto (+)	85 973	90 485	94 182	98 128
Strukturbidrag (+)	1 042	1 045	1 047	1 050
Summa inkomster för kommunerna (1)	86 919	91 531	95 229	99 178
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	119 176	116 403	116 994	117 059
Differens → Regleringspost (2)–(1)	32 257	24 872	21 765	17 881

Källor: SCB och SKR.

Regleringspostens förändring gentemot föregående prognos beror på ny skatteunderlagsprognos.

Tabell 12. Prognos över regleringsbidrag/–avgift 2024 till 2027

Kronor per invånare

Regleringsbidrag/–avgift	2024	2025	2026	2027
Inkomstutjämnning, netto (+)	8 143	8 550	8 878	9 229
Strukturbidrag (+)	99	99	99	99
Summa inkomster för kommunerna (1)	8 233	8 648	8 977	9 328
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	11 288	10 998	11 029	11 010
Differens → Regleringspost (2)–(1)	3 055	2 350	2 052	1 682

Källor: SCB och SKR.

Regleringspostens förändring gentemot föregående prognos beror på ny skatteunderlagsprognos.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

I våra kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar och PO-pålägg) samt prisförändringar på övrig förbrukning. I tabellen nedan redovisas vår senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2023–2027. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler.

Jämfört med prognosen från april innebär dessa beräkningar mycket små revideringar. Inflationsantagandet revideras upp något 2024 och 2025.

Detta ger dock en blygsam påverkan på förbrukningspriserna och även då på PKV, som inte ändras på första decimalen på grund av denna revidering. Timplöneantaganden är samma som i prognosen från april. Pensionsberäkningarna är uppdaterade med nytt inkomstbasbelopp och prisbasbelopp för åren 2025 och 2027, men små revideringar av dessa ger blygsam effekt i PKV-beräkningen.

PKV är oförändrat för 2024. En något högre bedömd inflation (enligt KPIF) får litet genomslag. PKV justeras ned marginellt 2025. Något högre inflationsantagande vägs upp av marginellt lägre pensionskostnader jämfört med april. Bakom sänkningen på 0,1 procentenhet ligger egentligen en betydligt mindre underliggande förändring, men avrundningen till en decimal råkar denna gång få PKV att ”tippa nedåt”. För 2026 är PKV uppreviderad med två tiondelar, vilket beror på något högre beräknade pensionskostnader. Dessa får arbetskraftskostnaderna 2026 att revideras upp med tre tiondelar. 2027 innebär sedan en nedrevidering med två tiondelar, där lägre pensionskostnader förklarar nedgången.

Sett över prognosperioden 2024-2027 innebär denna prognos i princip samma ackumulerade prisökning i sektorn som prognosen från april.

Tabell 13. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Årlig procentuell förändring

Prisindex	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnader*	6,7	5,7	-0,7	2,5	3,5
Övrig förbrukning	3,8	2,6	2,4	2,5	2,5
Prisförändring, %	5,8	4,7	0,2	2,5	3,2

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.

Källa: SKR.

Hög inflation 2022 och 2023 har gett stora ökning av pensionskostnaderna 2023 och 2024, vilket följs av en kostnadsminskning 2025. Inflationen har inneburit stora slag i prognosen för PKV.

Pensionskostnaderna varierar mellan de olika kommunerna till följd av skillnader i personalstruktur. I tabellen nedan beräknas en motsvarighet till PKV exklusive PO-effekten. Arbetskraftskostnaderna ökar därmed i samma takt som timplönerna. Arbetskraftskostnaderna har dock samma vikt i beräkningen av PKV som i tabellen ovan.

Tabell 14. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekt

Årlig procentuell förändring

Prisindex	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnader*	3,1	3,8	3,5	3,3	3,3
Övrig förbrukning	3,8	2,6	2,4	2,5	2,5
Prisförändring, %	3,3	3,4	3,2	3,0	3,1

*Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.

Källa: SKR.

Utan påverkan av tjänstepensionerna blir utvecklingen av PKV mycket jämn under åren. Revideringarna av prognosen från april är så små att de inte syns då PKV avrundas till en decimal.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2024–2031

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag K 2024–2031” på vår webbplats på nedanstående länk:

[Prognosunderlag kommuner](#)

Genom att i Excel-filen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsavgifter för sin kommun.

I prognosunderlaget redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2024–2031. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns filer med specificering av generella och riktade statsbidrag. Av specificeringen av generella statsbidrag framgår vilka bidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och därmed i prognosunderlaget. Filerna återfinns via nedanstående länk:

[Statsbidrag](#)

Uppdatering av modellen Skatter och bidrag

För att uppdatera modellen ska den aktuella filen laddas hem och sparas. Ladda ned filen:

- Uppdateringsfil nr 4 till cirkulär 24:38 från sidan [Uppdateringstabell kommuner](#)⁶
- Följ sedan instruktionerna i filen eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

6

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/prognoserplaneringbudget/skatterbidragmodellv erktyg/uppdateringstabellforkommuner.1372.html>

Skillnader jämfört med förra beräkningen (Aktuell Ekonomi 24:27) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminärt beskattningsutfall 2023
- Ny pensionsprognos

Information om tidpunkter under 2024

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, Ekonomikalendern.

Har du aktiverat ny prenumeration från vår webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på [SKR](#) och välj E-postutskick, prenumerera. Länken ligger längst ner på sidan under "Hjälp".

Under vårt område Ekonomi finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Patrik Jonasson (makroekonomi och skatteunderlaget) 08-452 73 62, Måns Norberg (sammanvägt prisindex kommunal verksamhet, utjämning) 08-452 77 99, Jonas Eriksson (löne- och prisförändring för regioner) 08-452 78 79 samt Åsa Högberg (modellen Skatter och bidrag, utjämning) 08-452 73 63.

Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skr.se.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för ekonomi och styrning

Erik Törnblom

Åsa Högberg

Bilagor:

"Prognosunderlag Reg 2024-2031 till cirkulär 24:38", finns på nedanstående webbsida:

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/prognoserplaneringbudget/prognosunderlagregioner.1402.html>

"Prognosunderlag K 2024-2031 till cirkulär 24:38", finns på nedanstående webbsida:

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/prognoserplaneringbudget/prognosunderlagkommuner.1356.html>